PICA LLETRES

CURS 2021-22

DOSSIER

PICA LLETRES

RÀDIO

UNA PRODUCCIÓ DE:

la xarxa comunicació local

antàrtida

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

Institut d'Estudis Catalans
Secció Filològica

ÍNDEX PÀG.

1. Pica Lletres: la millor manera d'aprendre jugant 2

2. Dinàmica del concurs Pica Lletres a la ràdio 2

3. El llibre del Pica Lletres 3

4. La Gran Final Nacional 4

5. Les proves i la durada. 5

6. Dinàmica de les proves. 6

7. Criteris lingüístics. 8

8. Els presentadors i el jurat.....10

9. El Pica-rànquing 10

10. Contacte 11

1. PICA LLETRES: LA MILLOR MANERA D'APRENDRE JUGANT

Pica Lletres és un format únic que permet als adolescents competir i divertir-se participant d'una activitat pedagògica senzilla i engrescadora: lletrejar paraules en català i resoldre jocs lingüístics enginyosos. De la combinació d'entreteniment i cultura que proposa Pica Lletres en resulta una fórmula fresca i eficaç per aprendre ortografia.

Des que va néixer el 2006, Pica Lletres no ha parat de créixer i d'arribar cada vegada a més gent. Si la **versió televisiva** del concurs s'ha consolidat com l'esdeveniment pedagògic i lúdic més important i amb més difusió del país (17 eliminatòries retransmeses per 17 televisions locals i una Gran Final Nacional retransmesa per tot el país, més de **1.000 concursants, més de 12.000 alumnes implicats**), la **versió radiofònica** del Pica Lletres estrenarà la 9a temporada i comptarà amb la participació de més de **20 emissores de ràdio i 120 alumnes de 2n d'ESO**, els quals concursaran des de les respectives ràdios locals en diferents programes que seran retransmesos per tot Catalunya.

2. DINÀMICA DEL CONCURS PICA LLETRES A LA RÀDIO

S'enfronten **2 equips formats per 3 concursants cadascun**. Cada equip representa un centre educatiu d'una població catalana. Participaran des de la ràdio del seu poble. A cada estudi de ràdio hi haurà presentadors de suport per al presentador general del concurs, el qual estarà als estudis de la XCL (Xarxa de Comunicació Local), a Barcelona, juntament amb el jurat del concurs.

Els equips participaran per torns. En cadascuna de les proves del concurs, tots dos equips intentaran, primer l'un i després l'altre, aconseguir el major número d'encerts mentre duri el seu torn a cada prova. Per exemple, a la prova A lletrejar!, cada equip tindrà **60 segons per lletrejar correctament el major número de paraules possible**. Després serà el torn de l'altre equip.

Els concursants participaran de manera individual, és a dir, no podran rebre l'ajuda dels altres en cap moment, però els punts que aconsegueixin se sumaran al marcador de l'equip. Cada concursant participarà **fins que cometi una errada**. En aquest punt, un altre membre de l'equip continuarà la partida. El concursant que ha comès l'errada, **no podrà tornar a participar fins a la següent prova**. Si els **3 concursants d'un mateix equip cometen una errada a la mateixa prova, l'equip no podrà participar fins a la prova següent**.

El concurs durarà 25 minuts, aproximadament.

3. PICA LLETRES, UN MÓN DE RECURSOS

Si voleu practicar de valent, ho podeu fer amb el llibre del Pica Lletres, un llibre per jugar amb la llengua fins que tregui fum! Basat en el concurs de televisió i radio, inclou 11 partides temàtiques i 88 reptes lingüístics: Barbarismes que s'amaguen entre mots pacífics, mots desemparats que busquen ser definits, pífies ortogràfiques que demanen ser esmenades, frases fetes per donar i vendre, endevinalles canalles que desitgen ser resoltes, lletres perdudes que volen formar mots o errades sonades que taquen els cartells i ens fan ensopegar. Amb continguts de Sílvia Pons Seguí i Eduard Carmona, il·lustracions de Laura Miyashiro i pròleg de Màrius Serra, es va publicar sota el segell de l'editorial Fanbooks, i el podreu trobar a la vostra llibreria de confiança

L'APP DEL PICA LLETRES

I en el camp de les noves tecnologies, l'aplicació del Pica Lletres per a dispositius in-tel·ligents **Android**, amb jocs lingüístics ben divertits, acumula cada curs més descàrregues i es consolida com una de les apps educatives de referència a Catalunya. També és l'app ideal per practicar abans del concurs!

4. LA GRAN FINAL NACIONAL

Després de l'èxit de les quatre primeres temporades radiofòniques del Pica Lletres, aquest curs 2021-2022 celebrarem la 9a Gran Final Nacional radiofònica del Pica Lletres.

Els 4 centres que al final de la temporada de la versió radiofònica del Pica Lletres ha-gin aconseguit més punts, competiran a les semifinals amb l'objectiu de fer-se un lloc a la 9a Gran Final Nacional.

La 9a Gran Final radiofònica del Pica Lletres tindrà lloc **durant el mes de maig del 2022**.

Suu, actuant en directe a la 6a *Gran Final del Pica Lletres Ràdio*

5. LES PROVES I LA DURADA

SECCIONS
Sintonia
Presentació programa
Presentació ràdios locals, centres i concursants participants. Repàs del Pica-rànquing (4 centres amb més puntuació)
Introducció concurs
PROVA A LLETREJAR! (es lletregen paraules d'entre 5 i 7 lletres)
PROVA EL BARBARISME INTRÚS (3 paraules i una és un barbarisme)
PROVA A LLETREJAR! (es lletregen paraules d'entre 8 i 10 lletres)
ESPAI MUSICAL (breu introducció grup i cançó)
PROVA HO HAS SENTIT? (pregunta relacionada amb la cançó escoltada)
PROVA A LLETREJAR! (es lletregen paraules a partir d'11 lletres)
Recompte final provisional
PROVA LA GRAN PARAULA (aposta de punts que se sumen o es resten segons si es lletreja bé o no una paraula de nivell extra)
Recompte final definitiu
Pica-rànquing (classificació general)
Comiat ràdios locals, centres i concursants
Sintonia final

6. DINÀMICA DE LES PROVES

A LLETREJAR!

És la prova clàssica del Pica Lletres, i la més representativa del concurs. Aquesta prova es repeteix 3 cops durant el programa i la dificultat és ascendent. El presentador dirà cada paraula i el concursant l'haurà de lletrejar. Els concursants podran lletrejar mentre durin els 60 segons de la prova, si no s'equivoquen. Si un concursant s'equivoca, el torn passa a un altre membre de l'equip, qui segueix lletrejant. Si tots 3 concursants s'equivoquen, la prova s'acaba. Es comptabilitzaran els encerts que cada equip hagi aconseguit al final de la prova i es convertiran en punts.

Descripció dels nivells de dificultat:

- **Nivell 1**: **100 punts per encert**. Paraules de 5 a 7 lletres. Verbs en infinitiu. Paraules quotidianes i conegudes, de poca dificultat. No hi ha homòfons. 100 punts per encert.

  Exemples de paraules: **JARDÍ, VOLAR, BIGOTI, XICLET, AMFIBI, MULLAR**.
- **Nivell 2: 200 punts per encert**. Paraules de 8 a 10 lletres. Verbs en infinitiu. Paraules quotidianes i conegudes, de poca dificultat. No hi ha homòfons. 200 punts per encert.

  Exemples de paraules: **ENQUESTA, BLAUGRANA, CROQUETA, PAPERASSA.**
- **Nivell 3: 300 punts per encert.** Paraules a partir d'11 lletres. Verbs conjugats. Paraules d'àmbits i registres variats. 300 punts per encert.

  Exemples de paraules: **FONAMENTALS**, **ABARATEIXIS**, **TERRABASTALL, SALTATAULELLS**.

EL BARBARISME INTRÚS 200 punts per encert

• En aquesta prova es presenten tres paraules a cada equip, una de les quals és un barbarisme. El concursant de torn ha d'identificar-lo. Si ho fa, suma els punts. Si no l'encerta, hi haurà rebot per a l'altre equip, el qual podrà sumar els punts, i canvi de concursant en l'equip que s'ha equivocat.

Exemple: **Quina d'aquestes tres paraules és el barbarisme intrús: valla, carretó o gentussa?** Resposta: **Valla.**
En català, de la separació de fusta entre terrenys, se'n diu "tanca".

HO HAS SENTIT? 200 punts per encert

És la prova musical del programa. Tots dos equips escolten una cançó en català. Un cop finalitzada, es formula una pregunta sobre la lletra de la cançó a cada equip. Si s'encerta la resposta, se sumen els punts i si no, hi ha rebot per a l'altre equip i canvi de concursant en l'equip que s'ha equivocal.

LA GRAN PARAULA Aposta

Cada equip tria un concursant per realitzar la prova i aposta una part de la puntuació aconseguida durant el programa. El mínim de punts per apostar són 100 i el màxim és la quantitat de punts aconseguida. El concursant triat ha de lletrejar correctament La gran paraula, que serà una paraula de dificultat extra. Si la lletreja correctament, l'equip sumarà els punts apostats, però si s'equivoca, els restarà.

L'organització es reserva el dret de modificar lleugerament, canviar o substituir les proves per altres proves similars. Si es donés el cas, el canvi es faria de manera que no afavoriria ni perjudicaria la participació prèvia o posterior dels centres.

Si voleu escoltar algun dels programes del curs passat, els trobareu a: **https://www.alacarta.cat/pica-lletres--radio**

7. CRITERIS LINGÜÍSTICS. LES REGLES DEL JOC.

Els participants hauran de tenir en compte una sèrie de criteris lingüístics a l'hora de lletrejar:

NOMS DE LES GRAFIES

• Aquests són els noms de les grafies tal com es poden lletrejar:

A	*a*
B	*be*
C	*ce*
Ç	*ce trencada*
D	*de*
E	*e (oberta o tancada)*
F	*efa/efe*
G	*ge*
H	*hac*
I	*i*
J	*jota*
K	*ca*
L	*ela/ele*
M	*ema/eme*
N	*ena/ene*
O	*o (oberta o tancada)*
P	*pe*
Q	*cu*
R	*erra/erre*
S	*essa/esse*
T	*te*
U	*u*
V	*ve baixa*
W	*ve baixa doble, doble ve baixa*
X	*ics o xeix*
Y	*i grega*
Z	*zeta*

DÍGRAFS

GU	*ge, u*
IG	*i, ge*
LL	*ela/ele doble, doble ela/ele, ela/ele, ela/ele*
L·L	*ela/ele geminada, ela/ele punt volat ela/ele*
NY	*ena/ene, i grega*
QU	*cu, u*
RR	*erra/erre doble, o bé, doble erra/erre, o bé, erra/erre, erra/erre*
SS	*essa/esse doble, o bé, doble essa/esse, o bé, essa/esse, essa/esse*
TJ	*te, jota*
TG	*te, ge*
TX	*te, ics (o xeix)*

ACCENTS

• Si una paraula duu accent, cal dir-ho després de la vocal i afegir, en el cas de les grafies 'e' i 'o', 'amb accent obert' o 'amb accent tancat'.

• Per a les vocals que només poden dur un tipus d'accent ('a', 'i', 'u'), només cal dir 'amb accent', però no passa res si es diu 'a amb accent obert', o bé 'i amb accent tancat', per exemple.

• Com en el cas de qualsevol altre error ortogràfic, no és vàlid dir que una vocal duu accent obert, si el duu tancat, o a l'inrevés.

• Cal considerar les paraules tal com s'escriuen, independentment de la pronunciació (per exemple, en el lletreig del mot 'francès' cal dir 'e amb accent obert').

DIÈRESI

• Si una paraula duu dièresi, cal dir-ho després de la vocal, afegint 'amb dièresi' (per exemple, 'diürn': de, i, u amb dièresi, erra/erre, ena/ene).

DUBTES

• A l'hora de lletrejar les paraules que els pertoquin, els concursants no podran dubtar en veu alta. Així, el jurat interpretarà com un error el so 'mmm...' o 'ehhhh...', per exemple.

8. ELS PRESENTADORS I EL JURAT

A banda dels concursants hi ha altres figures que intervenen al Pica Lletres: **els presentadors i el jurat**.

• Els presentadors condueixen el concurs. D'una banda, hi ha els presentadors de cada ràdio local participant, els quals faran de suport del presentador del programa. La seva funció serà de gestionar la correcta participació dels concursants, comptabilitzar els encerts i errades i gestionar els torns de participació dels membres del mateix equip. Per l'altra banda, tenim el presentador del programa, el qual estarà als estudis de la Xarxa de Comunicació Local, a Barcelona. Serà l'encarregat de dir als participants quina paraula han de lletrejar, així com de proposar-los les diferents proves. Llegirà dues vegades cada paraula, amb una pronunciació acurada i donarà l'ajuda pertinent de cada paraula quan els concursants l'hi demanin.

• El jurat, en forma de veu en off , determinarà els errors i els encerts del concurs. Tindrà dret a intervenir en qualsevol moment de la competició si ho considera necessari. Les decisions del jurat seran inapel·lables.

9. EL PICA-RÀNQUING

El Pica-rànquing mostra la classificació general dels centres participants, ordenada en funció dels punts obtinguts en la seva participació. Els 4 centres amb millor puntuació de la temporada, s'enfrontaran a les semifinals, i els centres guanyadors de les semifinals, s'enfrontaran a la Gran Final de la temporada.

El Marc, el Nil i la Júlia de l'escola Cervetó, van guanyar el Pica Lletres Ràdio 2020-21

10. CONTACTE

Julia Gimeno
A/e: producciocentres@gmail.com
Tel. 672 021 525

Rubén Fernández
Tel. 616 07 22 53

antàrtida

www.picalletres.cat